

Lehdistötiedote

Luxemburg, 26. tammikuuta 2021

Verotietojen vaihto EU:ssa: puutteet voivat kannustaa veronkiertoon ja veropetoksiin

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tänään julkaisemassaan uudessa erityiskertomuksessa, että jäsenvaltiot vaihtavat edelleenkin liian vähän verotietoja, jotta tiedonvaihdon avulla voitaisiin varmistaa oikeudenmukainen ja vaikuttava verotus kaikkialla sisämarkkinoilla. Ongelmat eivät liity pelkästään EU:n lainsäädäntökehykseen, vaan myös sen täytäntöönpanoon ja valvontaan. Tarkastajat totesivat erityisesti, että vaihdetut tiedot ovat monesti laadultaan heikkoja eikä niitä useinkaan hyödynnetä riittävästi.

Rajat ylittäviä liiketoimia on koko ajan enemmän, ja jäsenvaltioiden on tämän vuoksi vaikea määrätä maksettava vero oikein. Tilanne kannustaa veronkiertoon ja veropetoksiin. Pelkästään yritysten veronkierron takia EU:ssa menetetään vuosittain arviolta 50–70 miljardin euron verotulot. Määrä nousee noin 190 miljardiin euroon, jos huomioon otetaan erityiset verojärjestelyt ja veronkannon tehottomuus. Jäsenvaltioiden yhteistyö on tästä syystä olennaista, sillä sen avulla varmistetaan, että verot kerätään täysimääräisinä ja siellä, missä niitä koskevat tulot kertyvät.

”Verotuksen oikeudenmukaisuus on olennaisen tärkeää EU:n taloudelle: se lisää veronmaksajien oikeusvarmuutta, kasvattaa investointeja ja ruokkii kilpailua ja innovointia,” toteaa tarkastuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Ildikó Gáll-Pelcz. ”Viime vuosien aloitteiden ansiosta viranomaisten pääsy verotietoihin on parantunut ennennäkemättömällä tavalla. Vaihdettuja tietoja on kuitenkin edelleen hyödynnettävä paljon enemmän, jotta järjestelmän koko potentiaali saadaan käyttöön.”

Lainsäädäntökehys, jonka Euroopan komissio on luonut verotietojen vaihtoa varten, on läpinäkyvä ja johdonmukainen. Siinä on kuitenkin useita aukkoja, varoittavat tarkastajat. Ensinnäkään se ei estä riittävästi veronkiertoa ja veropetoksia. Esimerkiksi kryptovaluutat – mutta myös jotkin muun tyyppiset tulot – jäävät pakollisen raportoinnin ulkopuolelle, ja siksi ne jäävät laajalti verottamatta. Toiseksi jäsenvaltioille ei anneta riittävästi tukea. Erityisesti on

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

todettava, että komissio ei juurikaan puutu tietojen kehuun laatuun eikä se arvioi, kuinka vaikuttavia sääntöjen rikkomisesta määrätyt seuraamukset ovat ja estävätkö ne rikkomuksia. Komission olisi lisäksi annettava jäsenvaltioille enemmän ohjeistusta varsinkin tietojen analysoinnista ja hyödyntämisestä.

On olennaisen tärkeää, että veroviranomaiset saavat paremman käsityksen siitä, millä aloilla veronkiertoa ja veropetoksia on eniten. Näin viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia korjaustoimia. Ei kuitenkaan ole olemassa sellaista EU-kehystä, jonka avulla järjestelmän saavutuksia seurattaisiin. Tarkastajat korostavat, että sellaista tuloksellisuusindikaattoreiden yhdenmukaista kokonaisuutta, jonka avulla kaikkialla EU:ssa mitattaisiin, kuinka vaikuttavaa jäsenvaltioiden välinen verotietojen vaihto on, ei ole käytännössä olemassa.

Verotietojen vaihtojärjestelmä voi toimia hyvin, jos tiedot ovat täsmällisiä ja täydellisiä ja ne toimitetaan oikea-aikaisesti. Järjestelmä ei valitettavasti kuitenkaan aina toimi näin, tarkastajat arvostelevat. Lisäksi vaihdettuja tietoja hyödynnetään yleisesti ottaen liian vähän, minkä tuloksena veroja jää määräämättä. Tarkastajat totesivat kuitenkin, että pyyntöön perustuvat tietojenvaihdot ja oma-aloitteiset tietojenvaihdot toimivat vaikuttavalla tavalla. Vastaavasti samanaikaiset tarkastukset ovat osoittautuneet vaikuttavaksi välineeksi, jonka avulla voidaan määrätä veroja rajat ylittävistä liiketapahtumista. Samanaikaisissa tarkastuksissa vähintään kaksi jäsenvaltiota tarkastaa verovelvollisia, joiden osalta niillä on yhteinen intressi tai toisiaan täydentäviä intressejä.

Taustatiedot

Verojen kerääminen on kunkin jäsenvaltion velvollisuus. EU:n tehtävänä on kuitenkin osaltaan auttaa jäsenvaltioita torjumaan veronkiertoa ja veropetoksia. Euroopan komissio on yhdessä jäsenvaltioiden kanssa pyrkinyt lisäämään EU:n kansallisten verojärjestelmien läpinäkyvyyttä, tilivelvollisuutta ja vaikuttavuutta. Tätä silmällä pitäen on otettu käyttöön järjestelmä, jossa jäsenvaltiot voivat vaihtaa keskenään vero- ja finanssitilitietoja. EU-maiden veroviranomaiset ovat lisäksi OECD:n standardien mukaisesti sopineet tiiviimmästä yhteistyöstä ei ainoastaan sen varmistamiseksi, että verotussääntöjä sovelletaan oikein, vaan myös veronkierron ja veropetosten torjumiseksi.

Hallinnollisesta yhteistyöstä vuonna 2011 annettu direktiivi on keskeinen EU:n säädös, joka koskee hallinnollista yhteistyötä välittömän verotuksen alalla. Direktiiviä on viime vuosina muutettu useita kertoja sen soveltamisalan laajentamiseksi.

Tarkastus toimitettiin viidessä jäsenvaltiossa: Alankomaat, Espanja, Italia, Kypros ja Puola.

Eryiskertomus 3/2021 *Verotietojen vaihto EU:ssa: vankka perusta, mutta toteuttamisessa puutteita* löytyy Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolta (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa esitetystä suosituksesta pannaan täytäntöön.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Vincent Bourgeais – sähköposti: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
– puhelin: (+352) 4398 47502 / matkapuhelin (+352) 691 551 502